

**INFLUENCES OF SOCIOECONOMIC FACTORS ON IDEAL
FAMILY SIZE OF JUST MARRIED WOMEN IN
KANCHANABURI DEMOGRAPHIC SURVEILLANCE SYSTEM.**

JANTAPA SANGUANPAN

**A THESIS SUBMITTED IN PARTIAL FULFILLMENT
OF THE REQUIREMENTS FOR
THE DEGREE OF MASTER OF ARTS
(POPULATION AND SOCIAL RESEARCH)
FACTULTY OF GRADUATE STUDIES
MAHIDOL UNIVERSITY**

2006

ISBN 974-04-7739-9

COPYRIGHT OF MAHIDOL UNIVERSITY

อิทธิพลของภาวะทางเศรษฐกิจและสังคมต่อจำนวนบุตรในอุดมคติของสตรีที่เพิ่งสมรสใน
โครงการเฝ้าระวังทางประชากรจังหวัดกาญจนบุรี (INFLUENCES OF
SOCIOECONOMIC FACTORS ON IDEAL FAMILY SIZE OF JUST MARRIED
WOMEN IN KANCHANABURI DEMOGRAPHIC SURVEILLANCE SYSTEM)

จันทภา สงวนพันธ์ 4536073 PRPR/M

ศศ.ม. (วิจัยประชากรและสังคม)

คณะกรรมการควบคุมวิทยานิพนธ์: โยธิน แสงดี, Ph.D. (SOCIOLOGY), สุรีย์พร พันพื้ง, Ph.D.
(RESOURCES AND ENVIRONMENTAL STUDIES)

บทคัดย่อ

การศึกษานี้ค้นหาอิทธิพลของภาวะทางเศรษฐกิจและสังคมที่มีผลต่อจำนวนบุตรในอุดมคติของสตรีที่เพิ่งสมรส และอาศัยอยู่ในพื้นที่เฝ้าระวังทางประชากรของจังหวัดกาญจนบุรี ผลการตรวจสอบโดยใช้ข้อมูลจากโครงการเฝ้าระวังทางประชากรในพื้นที่จังหวัดกาญจนบุรี รอบที่ ๒ พ.ศ. ๒๕๔๔ ที่มีจำนวนตัวอย่าง ๒๔๒ คน โดยเป็นสตรีที่มีอายุระหว่าง ๑๕-๒๕ ปี และทำการสมรสไม่เกิน ๓ ปี พบว่าระดับการศึกษาของสตรีที่จำแนกเป็น สตรีที่จบการศึกษาระดับชั้นประถมศึกษา สตรีที่จบการศึกษาระดับมัธยมศึกษา และสตรีที่จบการศึกษาสูงกว่ามัธยมศึกษา มีผลต่อความประสงค์ที่จะมีบุตร ๑ คน ขณะที่ปัจจัยที่มีผลต่อการมีบุตร ๒ คน ซึ่งเป็นระดับทดแทน(replacement level) ในด้านรายได้ของสตรีพบว่าไม่มีความแตกต่างต่อความประสงค์ที่จะมีบุตร ๒ คน ในทางกลับกันผู้ที่เรียนสูงกว่าระดับมัศึกษามีแนวโน้มที่จะมีบุตร ๒ คน มากกว่าผู้ที่จบชั้นประถมศึกษา และเมื่อพิจารณาถึงปัจจัยที่มีผลต่อความต้องการมีบุตรตั้งแต่ ๓ คนขึ้นไป พบว่า ผลการตรวจสอบปัจจัยทางเศรษฐกิจและสังคมเกือบทุกตัวมีผลในทางลบ โดยเฉพาะปัจจัยทางด้านรายได้มีอิทธิพลน้อยมาก ส่วนปัจจัยทางด้านการศึกษาพบว่าไม่ว่าสตรีจะจบการศึกษาระดับไหนก็ต่างไม่ประสงค์ที่จะมีบุตรในอุดมคติจำนวนตั้งแต่ ๓ คนขึ้นไป อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ สิ่งที่เป็นตัวกำหนดจำนวนบุตรในอุดมคติของสตรีที่เพิ่งสมรสที่สำคัญประกอบด้วย ปัจจัยที่เกี่ยวข้องกับภาวะทางสังคมและเศรษฐกิจของสตรี อาทิ ระดับการศึกษาและอาชีพ ดังนั้นในการที่จะเน้นไปสู่ การพิจารณาถึงระดับภาวะเจริญพันธุ์ของสตรีวัยเจริญพันธุ์ที่เพิ่งสมรส ควรให้ความสำคัญ กับระดับการศึกษา และลักษณะอาชีพของสตรี

INFLUENCES OF SOCIOECONOMIC FACTORS ON IDEAL FAMILY SIZE OF JUST MARRIED WOMEN IN KANCHANABURI DEMOGRAPHIC SURVEILLANCE SYSTEM.

JANTAPA SANGUANPAN 4536073 PRPR/M

M.A. (POPULATION AND SOCIAL RESEARCH)

THESIS ADVISORS: YOTHIN SAWANGDEE, Ph.D (SOCIOLOGY),
SUREEPORN PUNPUING, Ph.D (RESOURCES AND ENVIRONMENT)

ABSTRACT

This study examines the direct effect of economic and social conditions on the ideal number of children of females who were just married and residing in the “population awareness areas” of Kanchanaburi Province. According to the review of primary data of Kanchanaburi Demographic Surveillance System in Kanchanaburi Province, round 2, 2001, from a sample group of 242 females aged 15-29, with a period of marriage of not exceeding 3 years, it was found that the educational levels of females, which were divided into 3 groups including “primary education”, “secondary education”, and “higher education”, had an impact on their desires to have only one child; meanwhile, when considering factors which had an impact of females’ desires to have two children at a replacement level in terms of females’ incomes, it was found that there were no significant differences of females’ desires to have two children; on the other hand, females who completed higher education and potentially desired to have two children were in a larger proportion than those who completed primary education. When considering factors which had an impact on females’ desires to have the ideal number of children more than three children, it was found that almost all economic and social factors had a negative impact. In particular, the “income” factor had an insignificant impact. Meanwhile, when considering the educational factor, it was found that females did not desire to have the ideal number of children more than three children with statistical significance. It was obvious that factors determined the ideal number of children of just-married females including the economic and social conditions of females such as educational levels and occupations. Therefore, studies of fertility of just-married females of reproductive age should emphasize the importance of educational levels and occupations of females.

**KEY WORDS: IDEAL FAMILY SIZE / SOCIO – ECONOMIC /
KANCHANABURI / WOMEN’S EDUCATION / WOMEN’S
INCOME**